

Wstęp

Książka, którą przygotowaliśmy do druku, próbuje zapełnić pewną istotną lukę na rynku wydawniczym. Sytuacja szkolnictwa wyższego zmienia się dynamicznie i wymiana poglądów na temat tak ważnego jego elementu, jakim stała się internacjonalizacja, wydaje się być koniecznością. Jako redaktorzy naukowci tego tomu szkiców jesteśmy niezwykle zobowiązani licznej grupie autorów, którzy również dostrzegli tę potrzebę.

Napływ cudzoziemców do naszego kraju od 1989 roku miał kilka faz; wydaje się, że właśnie wchodzimy w kolejną z nich. Niezależnie od procesów społecznych, migracji połączonej z elementami „inżynierii społecznej”, na które środowisko osób związanych z internacjonalizacją wyższej edukacji w Polsce nie ma bezpośredniego wpływu, pojawił się oto kilka lat temu element te działania wyraźnie wspomagający. Jest nim demonstrowana przez same uczelnie chęć pozyskiwania możliwie dużej ilości studentów. Proces ten, w mniej lub bardziej uporządkowany sposób, toczy się już od kilkunastu lat, jednak zarówno procesy demograficzne w kraju, jak i niezbędna dobrze rozwijającej się wyższej edukacji wymiana myśli, mobilność i konieczność współdzielenia dorobku intelektualnego spowodowały, że nasila się ono znacząco. I choć pojawiło się szereg publikacji dotyczących organizacji tego procesu, jego podstaw prawnych czy też różnych aspektów adaptacji studentów, to nadal panuje tu pewien rozgardiasz pojęciowy, który porządkowany jest zaledwie częściowo przez wysiłki właściwego resortu.

Zamysłem niniejszej pozycji było zebranie doświadczeń praktyków uczelnianych i wokółuczelnianych, którzy rekrutacją, a następnie edukacją i „prowadzeniem” studentów cudzoziemców w naszym kraju zajmują się od wielu lat. Ich wiedza i doświadczenie, wsparte refleksją o charakterze naukowym, prawnym i organizacyjnym złożyły się na zawartość niniejszej pozycji.

Nie wszystkie teksty mają charakter artykułów naukowych, różny jest ich układ i konstrukcja. Jedne mają przypisy i bibliografię, inne nie. Jesteśmy jednak przekonani, że zebraliśmy pewną sumę wiedzy wartej upowszechnienia w postaci publikacji książkowej. Jej odbiorcami mogą – i powinni – być pracownicy uczelni zajmujący się marketingiem międzynarodowym, rekrutacją i opieką nad cudzo-

ziemcami, którzy wybrali na miejsce edukacji nasz kraj. Mogą – i powinni – nimi być także dydaktycy, w tym zwłaszcza ci, którzy prowadzą specjalności związane z umiędzynarodowieniem wiedzy, nauką języka polskiego jako obcego, socjologicznymi aspektami pobytu obcokrajowców w naszym kraju. I wreszcie mogą – i powinni – sięgnąć po nią ci wszyscy urzędnicy różnych szczebli administracji samorządowej, którzy coraz częściej stają w obliczu praktycznych i teoretycznych problemów wynikających ze stopniowej zmiany struktury narodowościowej w niektórych miastach i środowiskach.

Szczególną rolę odgrywają w przedstawionym tomie studiów teksty autorów nie-Polaków. To nie ma być tylko zwierciadło, w którym możemy obejrzeć nasze wysiłki, osiągnięcia, braki i błędy w działalności i rekrutacyjnej i asymilacyjnej. To również potężna dawka doświadczeń, które przyniosły już oczekiwane rezultaty w innych krajach. Natomiast autorzy z Polski to czołowe postaci praktyki i teorii umiędzynarodowienia polskich uczelni w ostatnich latach.

Publikacja, którą przedstawiamy czytelnikom, może być traktowana po trosze jako monografia naukowa, po trosze jako poradnik czy nawet podręcznik. Spełnia – naszym zdaniem – po części każdą z tych funkcji i pokazuje jasno, że refleksja nad umiędzynarodowieniem szkolnictwa wyższego musi objąć różne obszary nauk społecznych.

*Bianka Siwińska
Marek Zimnak*